

NADER ONDERZOEK BESCHERMDE SOORTEN ONTSLUTINGSWEG WATERSTRAAT HULST

22 november 2023

Ecomark advies en beheer
Churchillweg 19
561WL Hulst

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding en doel onderzoek	3
2	Huidige situatie en voorgenomen werkzaamheden	5
3	Methode.....	9
3.1	Grondgeboden zoogdieren.....	9
3.2	Vleermuizen.....	10
3.3	Broedvogels	13
3.4	Rugstreeppad	13
3.5	Levendbarende hagedis.....	13
4	Resultaten en advies	15
4.1	Grondgebonden zoogdieren.....	15
4.2	Vleermuizen.....	15
4.3	Broedvogels	16
4.4	Rugstreeppad.....	16
4.5	Levendbarende hagedis.....	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

In opdracht van de gemeente Hulst is een nader onderzoek uitgevoerd op de locatie waar een ontsluitingsweg gepland is. Deze weg zal de uitbreiding van de woonwijk Groote Kreek te Hulst ontsluiten in zuidelijke richting via de Waterstraat naar de Molenstraat.

Omdat de aanleg van de weg mogelijk schadelijk effecten heeft op beschermde plant- en diersoorten geldt voor deze activiteit een onderzoeksplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Het onderzoek was gericht op het voorkomen van:

- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen
- Broedvogels (waarvan het nest jaarrond beschermd is)
- Rugstreeppad
- Levendbarende hagedis

Voor deze soorten, of soortgroepen is het onderzoeksgebied in potentie geschikt.

Afbeelding 1: projectgebied

Afbeelding 2: projectgebied.

2 Huidige situatie en voorgenomen werkzaamheden

Het plangebied bestaat voor een groot deel uit een bestaande weg, de Waterstraat. Deze waterschapsweg is ingericht en bedoeld voor het ontsluiten van de agrarische percelen door landbouwverkeer. De weg wordt ook gebruikt door sluipverkeer van de woonwijk Groote Kreek richting de Molenstraat.

Door de geplande uitbreiding van woonwijk Groote Kreek wordt een toename van verkeersbewegingen verwacht. De huidige weg is te smal en wordt gebruikt door auto's, landbouwverkeer, fietsers en wandelaars. Daardoor is deze niet veilig. Door de weg aan te passen (verbreden, gescheiden wandel-, fietspad) kan deze veiliger worden. Een voorstel voor de toekomstige ligging is weergegeven in afbeelding 1 en afbeelding 2. Een nadere detail uitwerking dient nog plaats te vinden.

Ter hoogte van de uitbreiding van de woonwijk blijft het tracé van de bestaande Waterstraat behouden, maar krijgt een fietspad functie. De nieuwe ontsluitingsweg loopt ten oosten van de bestaande Waterstraat, over de agrarische percelen.

Ten zuiden van de manege zal het volledige tracé (fietspad en ontsluitingsweg) zich verplaatsen richting het westen. Hierdoor wordt het nieuwe tracé een minder bochtig dan de bestaande Waterstraat.

Ten zuiden van het bestaande pompgemaal wordt het tracé van het vrijliggende fietspad en ontsluitingsweg gesplitst. Het nieuwe vrijliggende fietspad wordt aangesloten op het recreatieve fietspad naast de voormalige spoorlijn. Aan dit bestaande recreatieve fietspad worden geen aanvullende werkzaamheden verricht. Het tracé van de nieuwe ontsluitingsweg loopt over het bestaand tracé van de Waterstraat, maar wordt een breder aan de oostzijde.

De verbrede ontsluitingsweg wordt door middel van een rotonde aangesloten aan de Molenstraat.

Nader onderzoek beschermde soorten ontsluitingsweg Waterstraat Hulst

Foto 1. Noordelijk deel (voor manege).

Foto 2. Deel na manege.

Foto 3. Zuidelijk deel (auto wordt alleen voor auto's).

Foto 4. Te ontwikkelen aansluiting op fietspad.

Foto 5. Bestaand fietspad.

Foto 6. Locatie rotonde (boom op achtergrond is belangrijke hop-over boom voor vleermuizen).

3 Methode

3.1 Grondgeboden zoogdieren

Op twee locaties is er een marterbox, struikrover en een cameraval geplaatst. Zo kan de aanwezigheid van wezel, hermelijn, bunzing, steenmarter en boommarter vastgesteld worden. De trefkans op deze locaties is het hoogste omdat het locaties betreft waar natuurgebied met geschikt habitat nabij de weg ligt. De locaties waar de marterboxen en cameravallen geplaatst zijn, zijn weergegeven in afbeelding 3. Als lokvoer zijn sardientjes, valeriaanolie en pindakaas gebruikt. De marterboxen, struikrovers en cameravallen zijn minimaal 6 weken operationeel geweest van 1 april tot en met 15 augustus 2023. Aanvullend is er tijdens onderzoek naar andere soortgroepen gelet op grondgebonden zoogdieren, oa nesten van eekhoorns.

Afbeelding 3: Onderzoeksgebied grondgebonden zoogdieren m.b.h.v. marterbox en cameraval

Met betrekking tot het konijn en haas zijn vijf observatierondes uitgevoerd in de periode april tot en met augustus. Hierbij is gelet op aanwezigheid van de soort en sporen (mest, holtes, legers). Bij inventarisaties na zonsondergang is gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera.

Tabel 1: onderzoeksdata t.b.v. het konijn en haas

Datum	Tijd
25 maart 2023	19:02 – 21:02
15 april 2023	10:00 – 12:00
15 mei 2023	22:10-23:30
15 juni 2023	13:00 - 15:00
16 juni 2023	12:10-14:10
29 juni 2023	10:00 - 12:00
18 augustus 2023	10:00-12:00

3.2 Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Onderzoeken zijn uitgevoerd met 2 personen. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Pettersen, D240x, D200, Echo Meter Touch en Anabat), werd de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar gemaakt. Middels warmtebeeldcamera werden vliegbewegingen in kaart gebracht. De bezoeken aan de onderzoekslocatie zijn direct vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang of vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst uitgevoerd. Gedurende de nazomer (augustus tot oktober) werden de bezoeken tussen een half uur na zonsondergang en een uur voor zonsopkomst uitgevoerd. In deze periode werd minimaal twee uur geïnventariseerd.

Op drie locaties langs de weg, zie afbeelding 3, is telkens één nacht, een automatische recorder gebruikt om het ultrasone geluid wat vleermuizen uitzenden tijdens hun vlucht, op te nemen. Dit is op vier verschillende nachten per locatie gedaan.

De automatische opname apparaten, betreffen songmeters (SM4bat, 4 stuks) van Wildlife Acoustic. Met de bijbehorende software zijn de opnamen geanalyseerd. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen werd de determinatie geverifieerd en werd het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

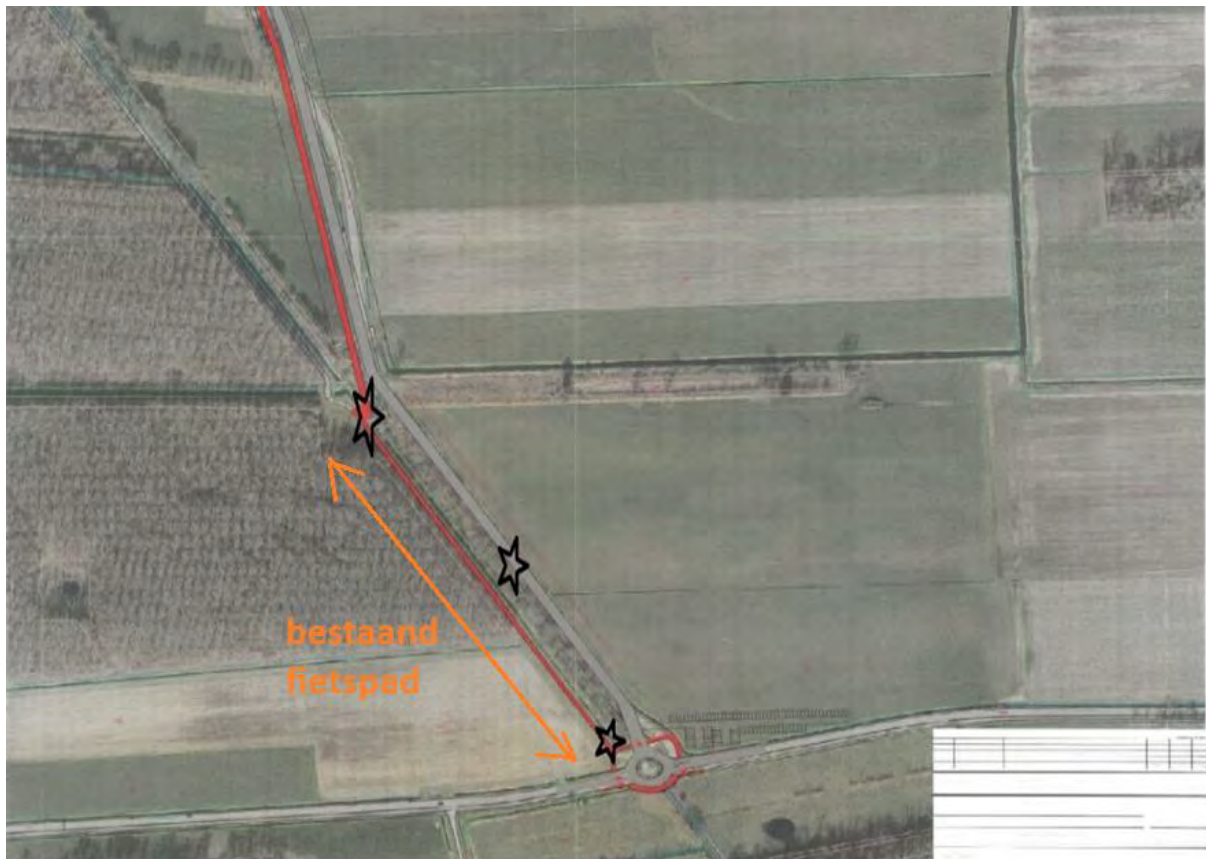
De recorders starten één uur voor zonsondergang en gaan in stopmodus één uur na zonsopkomst. De vliegrichting is niet bepaald met de recorders. In het kader van een onderzoek naar het voorkomen van de Grijze grootoorvleermuis zijn 2 exemplaren gevangen en voorzien van een zender. Zo konden deze dieren enkele nachten gevolgd worden. Op 16 juli is geconstateerd dat de een gezenderde grijze grootoorvleermuis langs de beplanting langs de spoorbaan vloog.

Tabel 4: Data onderzoek met tijden en weersomstandigheden veldwerk m.b.h.v. handdetectoren

Datum	Tijd	Weer	Doel onderzoek
25 maart 2023	19:02 – 21:02	NNO, 4bf, 10°C, droog	foerageergebied en vliegroutes
15 mei 2023	21:05 – 00:05	N, 1bf, 10 °C, droog	foerageergebied en vliegroutes
15 juni 2023	22:03 – 00:03	NO, 2bf, 12°C, droog	foerageergebied en vliegroutes
27 augustus 2023	21:10-00:00	Z 2, 19 ⁰ C, droog (na regen)	foerageergebied en vliegroutes
17 september 2023	19:30-22:00	ZW, 2bf, 17 ⁰ C droog	foerageergebied en vliegroutes

Tabel 5: Data onderzoek m.b.v. automatische recorders

25 -26 maart 2023	Registratie aantal vliegbewegingen per soort, vliegroutes
15 – 16 juni 2023	Registratie aantal vliegbewegingen per soort, vliegroutes
27-28 augustus 2023	Registratie aantal vliegbewegingen per soort, vliegroutes
17-18 september 2023	Registratie aantal vliegbewegingen per soort, vliegroutes

Afbeelding 4: locaties waar automatische recorders zijn geplaatst

3.3 Broedvogels

Om te bepalen of er soorten aanwezig zijn waarvan het nest jaarrond beschermd is, is onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van Sperwer, Havik, Boomvalk, Wespendif, Buizerd en Ransuil. Het terrein is in de periode 1 april – 1 augustus 8 keer onderzocht. Er is gezocht naar nesten en naar broedindicerend gedrag binnen 50 meter van het tracé.

2 april 2023

16 april 2023

28 april 2023

15 mei 2023

2 juni 2023

15 juni 2023

1 juli 2023

14 juli 2023

3.4 Rugstreeppad

Er is op 5 nachten onder gunstige weersomstandigheden geluisterd of rugstreeppadden aanwezig waren. Deze soort kan tot een afstand van enige honderden meters gehoord worden. Daarnaast zijn potentiële voortplantingsbiotopen afgezocht op aanwezigheid van eieren, larven en adulte exemplaren. Aanvullend zijn er 10 tapijtplaten uitgelegd in de periode 2 april- 29 juli. Amfibieën verschuilen zich graag onder deze platen. Door deze platen voorzichtig om te keren kan bepaald worden of ze aanwezig zijn.

Datum	Tijd	Weer
--------------	-------------	-------------

16 april 2023	21:00 - 23:00	NO, 3 bf, 10°C, droog, bewolkt
28 april 2023	21:00 – 23:00	NNO, 4bf, 11°C, droog, zwaar bewolkt
18 mei 2023	21:30 – 23:30	O, 2bf, 20°C droog, half bewolkt
15 juni 2023	22:00 – 24:00	NO, 3bf, 23°C, droog, half bewolkt
29 juni 2023	22:00 – 24:00	OZO, 3bf, 23°C, droog, half bewolkt

3.5 Levendbarende hagedis

De soort komt in de omgeving voor in lage aantallen. Bij lage dichtheden is de aanwezigheid moeilijk vast te stellen. Op een deel van het traject zijn in het verleden waarnemingen verricht. Om de aanwezigheid vast te stellen zijn 10 tapijtplaten uitgelegd in de periode 2 april-29 juli. Hagedissen verschuilen zich graag onder deze platen. Door deze platen voorzichtig om te keren kan bepaald

Nader onderzoek beschermde soorten ontsluitingsweg Waterstraat Hulst

worden of ze aanwezig zijn. Daarnaast is het terrein vijfmaal onderzocht door geschikte biotopen te bekijken en te luisteren naar ritsels (wegvluchtende dieren).

Dit is gedaan op 16 april; 15 mei, 15 juni, 29 juli, 17 september.

4 Resultaten en advies

4.1 Grondgebonden zoogdieren

Er is 1 waarneming van een wezel. Deze was nabij de kruising Molenstraat-Waterstraat. Er is 1 waarneming van een eekhoorn. Binnen 50 meter van de geplande weg zijn geen nesten van eekhoorns vastgesteld. Andere marterachtigen zijn niet vastgesteld. Haas is niet vastgesteld. Het konijn is foeragerend vastgesteld (enkele exemplaren) op het traject van de oude spoorbaan (zuidelijk deel).

Gevolgen van de activiteit kunnen zijn dat er extra barrièrewerking optreedt. Faunapassages bij de kruising Molenstraat-Waterstraat zijn noodzakelijk om de barrièrewerking te beperken.

4.2 Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld binnen 25 meter van het geplande tracé. Wel is vastgesteld dat een deel van het geplande tracé gebruikt wordt als vliegroute en foerageergebied voor de volgende soorten:

- Baardvleermuis*
- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis*
- Franjestaart*
- Rosse vleermuis*
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis*
- Grijze Grootoorvleermuis*
- Mopsvleermuis*

*= soort die gevoelig is voor licht

Er zijn tussen de 1000 en 1200 passages van vleermuizen per nacht vastgesteld.

Door middel van observaties met de warmtebeeldcamera is vastgesteld dat de beplanting langs de spoorbaan onderdeel uitmaakt van het foerageergebied en van de vliegroutes van de hierboven genoemde soorten.

Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet vastgesteld.

Gevolgen van de activiteit kunnen zijn dat de vliegroute en het foerageergebied minder geschikt, of ongeschikt wordt. Dit kan voorkomen doordat er onderbrekingen in de beplantingstrook ontstaan. Ook kan er barrièrewerking ontstaan doordat er extra verlichting aangebracht wordt.

4.3 Broedvogels

Binnen 50 meter van het geplande tracé zijn geen nesten van jaarrond beschermde soorten vastgesteld. Sperwer, Havik en Buizerd zijn wel jagend vastgesteld in het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect voor deze soorten. Er zijn wel algemene broedvogelsoorten vastgesteld. Dit betreft winterkoning, roodborst, heggenmus, merel, zanglijster, zwartkop en vink. Met de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de broedperiode.

4.4 Rugstreeppad

De Rugstreeppad is niet vastgesteld binnen 100 meter van het geplande tracé. Er zijn geen effecten te verwachten op deze soort.

4.5 Levendbarende hagedis

De Levendbarende hagedis is niet waargenomen tijdens dit onderzoek. Er zijn geen effecten te verwachten.

Bij de aanleg van de weg dient rekening gehouden te worden met de Wet natuurbescherming.

Broedvogels kunnen voorkomen in en nabij het plangebied. Het betreft algemene soorten als winterkoning, roodborst, heggenmus, merel, zanglijster, zwartkop en vink. Werkzaamheden die broedvogels kunnen verstoren dienen uitgevoerd te worden buiten de broedperiode.

Grondgebonden zoogdieren komen voor in en nabij het plangebied. De weg kan er voor zorgen dat leefgebieden versnipperd raken. Ook is er meer kans op verkeerslachtoffers. Dit kan voorkomen worden door het plaatsen van faunapassages met bijbehorende rasters bij de locaties waar de Molenstraat en de Waterstraat doorsneden wordt. De faunapassages dienen geschikt te zijn voor kleine zoogdieren.

Vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen kunnen verstoord worden indien er verlichting wordt aangebracht. Dit effect kan gemitigeerd worden door:

- Het plaatsen van zo min mogelijk verlichting.
- Het goed afstellen van verlichting op alleen de rijbaan.
- Een beperkte hoogte van de verlichtingsmasten.
- Het gebruik van vleermuisvriendelijkere verlichting.

Verstoring door verlichting door verkeer dat over de aan te leggen rotonde bij de Molenstraat-Waterstraat rijdt en in het natuurgebied schijnt kan voorkomen worden door het aanbrengen van bijvoorbeeld beplanting of grondwallen.

Nadelige effecten op vliegroutes kunnen ook ontstaan indien er onderbrekingen in beplanting komen van 30 meter of meer.

Welke mitigerende maatregelen er noodzakelijk zijn en of er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijks is dient nader bepaald te worden indien het tracé nader uitgewerkt is.